

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Jernbaneverket
Vegdirektoratet

Deres ref
07/04709

Vår ref
09/178- LK

Dato
24.09.2012

Konseptvalgutredning (KVU) for Ringeriksbanen

Jernbaneverket (JBV) igangsatte arbeidet med konseptvalgutredning (KVU) for Ringeriksbanen i 2006. Utredningen ble oversendt Samferdselsdepartementet (SD) våren 2009. Etter pålegg fra SD og Finansdepartementet (FIN) i 2009 utarbeidet JBV en revidert versjon av KVUen for prosjektet Ringeriksbanen. Det vises til Jernbaneverkets (JBV) brev av 21. juni 2011, vedlagt KVU for Ringeriksbanen datert juni 2011 og vurderinger av konkurranseflater mellom veg og bane på strekningen Sandvika – Hønefoss (Norconsult 17.02.2011).

SD mener, etter en samlet vurdering i samråd med FIN, at foreliggende KVU for Ringeriksbanen (med supplerende vurderinger) ikke gir et tilfredsstillende grunnlag for eksternt kvalitetssikring i tidlig fase (KS1).

KVU-arbeidet må ses i lys av prosjektets rammebetingelser og politiske føringer. Da KVU for Ringeriksbanen ble påbegynt, forelå det allerede vedtak i Stortinget som knyttet Bergensbanens innkorting opp mot en ny jernbanestrekning mellom Hønefoss og Oslo over Sandvika. Dette har vanskeliggjort en åpen tilnærming til bl.a. korridor- og transportmiddelvalget, ikke minst i forhold til kommuner og andre eksterne i KVU-arbeidet. KVUen var på lokal høring tidlig i 2009. Det er betydelig lokal og politisk interesse for prosjektet.

På bakgrunn av en prosess mellom SD og FIN, ble Jernbaneverket høsten 2009 bedt om å utdype følgende forhold nærmere:

- Ringeriksbanens konsekvenser for kapasiteten i Oslo-tunnelen
- Samfunns mål og effektmål
- Relasjonen Oslo-Hønefoss uavhengig av Bergensbanen
- Geografisk avgrensning, alternativer for innkorting av Bergensbanen utenom Hønefoss

- Forholdet til høyhastighetsutredningen
- Forholdet til veg (E16) og Ringeriksbanen, herunder felles planarbeid og konkurranseflater mellom veg og jernbane.

I den reviderte versjonen av KVUen, datert juni 2011, har JBV gått igjennom og kommentert disse forholdene. SD anser at disse spørsmålene i større grad burde vært integrert som en del av KVU-arbeidet enn slik det nå framstår. Det er også andre faglige svakheter ved KVUen. Bl.a. er det kun gjort en forenklet samfunnsøkonomisk analyse. Samfunnsøkonomiske analyser er hovedkriteriet kvalitetssikringskonsulentene skal vurdere og rangere konseptene etter. Manglende samfunnsøkonomiske analyser gir KS1-konsulentene grunnlag for å stanse kvalitetssikringsarbeidet med utgangspunkt i rammeavtalen. KVUen er heller ikke oppdatert i henhold til nye signaler fra regjering og Storting knyttet til vurdering av hastighetsstandard, dobbeltspor og (naturlig nok) heller ikke i forhold til høyhastighetsjernbaneutredningen. Samlet sett gjør dette at SD mener det ikke er riktig å sende foreliggende KVU til ekstern kvalitetssikring (KS1).

Det er viktig at planarbeidet for E16 mellom Skaret og Hønefoss blir videreført. SD legger derfor til grunn at videre planlegging for E16 mellom Sandvika og Hønefoss frikoples fra Ringeriksbanen. SD ber videre om at Statens vegvesen og Jernbaneverket vurderer eventuelle grenseflater mellom Ringeriksbanen og en forestående KVU for en eventuell Ringerikspakke.

Ringeriksbanen er prioritert i St.meld. nr. 16 / Innst. S. nr. 300 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 og SD vil på vanlig måte komme tilbake til prosjektet i forbindelse med Nasjonal transportplan 2014-2023.

Med hilsen

Fredrik Birkheim Arnesen e.f.

SoL

Lars Krogset

Kopi til:

Finansdepartementet